

18 maart 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven– sinds [datum] - lid van de Congregatie der Broeders
van de H. Aloysius Gonzaga.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 11 oktober 2012. Op 2 januari 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van br. [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

Op 7 februari 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen. Namens de Congregatie is verschenen br. [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

2. De klacht

2.1. Klager heeft van 1949 tot 1954 op [kostschool] te [plaats] gezeten. Hij heeft daar zijn basisschool afgemaakt (5^e en 6^e klas) en heeft vervolgens de ULO gevolgd. In een van de eerste jaren dat klager op [kostschool] zat, klager was 12 of 13 jaar, kreeg hij broeder [naam], aangeklaagde, als gymleraar.

Aangeklaagde heeft klager zeker vijf maal seksueel betast.

Verschillende malen moest klager nablijven om aan de rekstok achterin de zaal nog oefeningen te doen en wanneer hij daar dan hing, aaid broeder [naam] hem en greep hij met

zijn handen in klagers gymbroekje. Hij betastte klagers geslachtsdeel (over het broekje heen) en klagers achterkant (ook onder het broekje).

Klager was angstig en bang, maar vond het aan de andere kant ook prettig dat hij aandacht kreeg.

2.3. Klager werd na de 3^e klas van de ULO gehaald. Hij was behoorlijk ontredderd en is toen zo goed en zo kwaad als het ging aan het werk gegaan.

Uiteindelijk is hij hard gaan werken aan zijn loopbaan en vroeg getrouwd om zo snel mogelijk zijn eigen nestje op te bouwen.

Zijn eerste huwelijk is na 13 jaar gestrand. Seksualiteit was bij klager erg gekoppeld aan angst. Klagers huidige vrouw heeft klager zover gekregen dat hij erover ging praten.

2.4. Klager wil erkenning van de negatieve ervaringen op kostschool en hoopt met het open zijn over zijn ervaringen wellicht anderen tot steun te kunnen zijn. Daarnaast wil klager compensatie voor het leed dat hem is aangedaan.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Wel wordt ook opgemerkt dat het de congregatie bekend is dat slachtoffers van seksueel misbruik contact zoeken met elkaar en dat alle ervaringen en veel feiten en gegevens tussen slachtoffers worden uitgewisseld. Hij merkt op dat daarmee niet gezegd is dat hetgeen klager heeft verklaard niet plaatsgevonden zou kunnen hebben, maar vraagt de Klachtencommissie om juist in dit soort gevallen verklaringen kritisch te beoordelen op authenticiteit en betrouwbaarheid.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3. van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde klager heeft betast bij zijn geslachtsdelen (boven het broekje) en bij zijn billen (deels onder zijn broekje). De Klachtencommissie acht aannemelijk dat dit vijf keer is gebeurd.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen het klaagschrift in de zaak 2010T084 en de meldingen van zaaknummers 2012T909 en 2012T718 de verklaring van klager, waarbij opvalt dat het bij de meldingen van zaaknummer 2012T909 en 2012T718 ook aanrakingen onder het gymbroekje tijdens voor of na de gymlessen betrof.

Hoewel dit ook, zoals door de Overste is betoogd, zou kunnen wijzen op beïnvloeding van elkaar, overweegt de Klachtencommissie dat de verklaringen van de verschillende klagers op details ook verschillen, wat niet past bij wederzijdse beïnvloeding en voorts dat ook niets wijst op enige onderlinge beïnvloeding van de melders/klagers van de hierboven genoemde klaagschriften naar klager of vice versa in wat voor zin dan ook.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon in wie hij vertrouwen stelde.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie br. [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 18 maart 2013 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en mr. P.A. Schaafsma, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie br. [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.